

РЕШЕНИЕ

№ 27399

гр. София, 17.12.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 14.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дилиана Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **9297** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.40, ал.1 от Закона за достъп до обществена информация /ЗДОИ/.

Образувано е по жалба на Сдружение „МУЗИКАУТОР“ срещу Решение № 97-00-90/11.09.2024г. на главния секретар на Министерство на културата /МК/ по заявление за предоставяне на достъп до обществена информация вх.№ 62-00-443/26.08.2024г. Решението се оспорва в частта по т.2, 3 и 4 с твърдение, че по същество по отношение на търсената информация е обективизиран мълчалив отказ по см. на чл.58, ал.1 АПК, който е незаконосъобразен. Задълженият субект оставил без отговор въпроса дали МК поддържа статистика и отчетност по години за брой на предписанията досежно срока за изпълнението им и относно служителя, отговорен за изпълнението им. Не било отговорено в пълен обем и на въпроса под № 4, а именно колко от предписанията са изпълнени от адресатите им по години, нито министерството посочило своите действия по години спрямо неизпълнителите предписанията лица. Мълчаливият отказ посочва, че е незаконосъобразен, тъй като актът не отговаря на изискването по чл.59, ал.2, т.4 АПК – липсват фактическите основания, на които е издаден, а отделно от това нарушава и материалния закон, защото необосновано не съдейства на заявителя да осъществи гражданското си право на достъп до информация.

В съдебно заседание искането за отмяна на акта в оспорената му част се поддържа чрез юрк.С., който претендира за присъждането на разноски по представен списък.

Позовава се на надделяващ обществен интерес, с оглед изискването за прозрачност и отчетност на задължените субекти. Допълнителни съображения по съществуващото на спора излага в писмени бележки.

Ответникът по оспорването, чрез юр.Г. в съдебно заседание, моли за отхвърлянето на жалбата като неоснователна и недоказана. Не отрича правото на достъп до обществена информация на членовете на сдружението, но намира, че в случая със заявлението се преследват частни интереси и по същество се касае за злоупотреба с право. Подробни съображения по съществуващото на спора излага в писмена защита.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Съдът, като се запозна с изложеното в жалбата, становището на ответника и доказателствата по делото, намира за установено следното от фактическа страна:

Със заявление вх.№ 62-00-443/26.08.2024г. жалбоподателят поискал предоставяне по реда на ЗДОИ на следната информация: 1. С какъв вътрешноведомствен акт се определя политиката на МК при констатиране на нарушения по Глава XII „Б“ и по Глава XIII от Закона за авторското право и сродните му права /ЗАПСП/ - да се отправят предписания за спазването на този закон до проверените юридически лица или да се съставят актове за установяване на административни нарушения и издават наказателни постановления срещу проверените юридически лица като се предостави вътрешноведомствения акт на МК при наличие на такъв. 2. При отправени предписания в случаите на констатирано неспазване на ЗАПСП поддържа ли МК статистика и отчетност по години за брой на предписанията, срок за изпълнението им и за отговарящия служител за проследяване изпълнението. 3. С какъв вътрешноведомствен акт се определя проследяване на изпълнението на дадени от МК предписания за спазване на ЗАПСП до проверяваните юридически лица като при наличие на такъв той се предостави. 4. За периода от 01.01.2023г. до 26.08.2024г. колко са по години отправените предписания до проверени юридически лица; колко от тези /по години/ предписания са изпълнени, какви действия /по години/ е предприело МК за изпълнението им. Като предпочитана форма на достъп е поискано предоставяне на търсената информация по електронна поща на посочения в заявлението електронен адрес.

С Уведомление изх.№ 97-00-90/28.08.2024г. главният секретар на МК е поискал от заявителя да конкретизира смисъла, който влага в използваното в заявлението понятие „предписание/я“, тъй като в посочените в заявлението Глава XII „Б“ и по Глава XIII ЗАПСП няма разписана законова процедура по даване на предписания спрямо проверени юридически лица.

В депозирано на 30.08.2024г. уточнение заявителят посочва, че под „предписание“ следва да се разбира в тесен смисъл като разпореждания на МК по см. на чл.96е ЗАПСП и като предупреждения от МК по см. на чл.28 ЗАНН, а в широк смисъл – като всяко указание за спазване на закона с поставен срок за неговото изпълнение, което МК отправя до проверени от него юридически лица по ЗАПСП.

Последвало е издаването на обжалваното решение, с което на основание чл.28, ал.2 и чл.37, ал.1, т.1 ЗДОИ е предоставен пълен достъп до исканата информация по т.1 от заявлението; по т.2 и т.3 от заявлението е посочено, че дейността по административно наказване по естеството си е правораздавателна дейност на администрацията, свързана със защитата на реда в областта на държавното управление и представлява

управленска дейност по осъществяване на административнонаказателна дейност; административното наказване е вид административна принуда и се прилага в рамките на особени охранителни административни правоотношения; трети лица не разполагат с възможността за искат налагане на административно наказание, съответно информацията за броя и вида на предприетите от административния орган действия няма отношение към разкриването на „корупция и злоупотреба с власт, повишаване прозрачността и отчетността“ на неговата дейност по см. на § 1, т.6 ДР ЗДОИ. По т.4 във връзка с направеното уточнение на заявлението е предоставена информация за брой издадени предупреждения по чл.28 ЗАНН и е посочено, че за процесния период няма наложени със заповед принудителни административни мерки по чл.96е ЗАПСП. Решението е съобщено по електронна поща на 13.09.2024г., а жалбата, по която е образувано настоящото производство е подадена на същата дата.

Като доказателство по делото е приета Заповед № РД-09-377/09.05.2023г. на министъра на културата, с която той е предоставил правомощията за произнасяне по заявления по ЗДОИ на главния секретар.

Въз основа на така установеното от фактическа страна съдът обосновава следните изводи от правна страна:

Жалбата е допустима – насочена е срещу отказ за предоставяне на достъп до обществена информация, имплицитно съдържащ се в оспореното решение. Подадена е от лице, което е адресат на акта и е неблагоприятно засегнато от него, в преклузивния 14-дневен срок за оспорване.

Разгледана по същество, жалбата е частично основателна.

Правото да се търси и получава информация по чл.41, ал.1 от Конституцията на Република България обхваща задължението на държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България, да осигуряват достъп до общественозначима информация. Обществените отношения, свързани с правото на достъп до обществена информация, както и с повторното използване на информацията от обществения сектор са уредени в ЗДОИ.

Съгласно чл.3, ал.1 ЗДОИ задължени субекти за предоставянето на обществена информация са държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България. Съгласно чл.19, ал.2, т.4 от Закона за администрацията, министрите са централни органи на изпълнителната власт, съответно министърът на културата е задължен субект по см. на чл.3, ал.1 ЗДОИ. Съгласно чл.28, ал.2 ЗДОИ задължените субекти или изрично определени от тях лица вземат решение за предоставяне или за отказ от предоставяне на достъп до исканата обществена информация и уведомяват писмено заявителя за своето решение. Възползвайки се от законово предвидената възможност министърът на културата е делегирал правомощията си по чл.28, ал.2 ЗДОИ на главния секретар на министерството с посочената по-горе заповед. Следователно оспореният отказ е постановен от компетентен административен орган в пределите на предоставената му власт и не е налице основание за обявяване на неговата нищожност.

Спазено е изискването за форма на административния акт – писмена, като оспореното решение съдържа изискуемите по чл.59, ал.2 АПК реквизити, в т.ч. са изложени мотиви за приемането на акта. Не се споделя становището на оспорващия, че по същество е налице мълчалив отказ по см. на чл.58, ал.1 АПК – освен, че е посочил правното основание за отказ по чл.37, ал.1, т.1 АПК, задълженият субект, макар и лаконично, е посочил, че дейността по административно наказване е строго формална,

осъществява се на принципа на служебното начало и изключва възможността за налагане на административно наказание по искане на трето лице /макар такъв въпрос да не е поставян в заявлението/.

Не се установяват допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат определени като съществени и съответно да мотивират отмяната на акта само на това основание. Неправилно обаче е приложен материалният закон в частта на отговора по т.3 от заявлението.

Според дефиницията по чл.2, ал.1 ЗДОИ, обществена е информацията, която е свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закон субекти. Тази информация може да се съдържа в документи или други материални носители, създавани, получавани или съхранявани от задължените по ЗДОИ субекти.

Следователно обществена информация съставляват всички данни относно обществения живот, съдържащи се в документи и други материални носители на данни, създавани, получавани или съхранявани от задължения субект. Обществената информация бива официална - информацията, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местното самоуправление при осъществяване на техните правомощия /чл.10 ЗДОИ/ и служебна - която се събира, създава и съхранява във връзка с официалната информация, както и по повод дейността на органите и на техните администрации /чл.11 ЗДОИ/. Достъпът до официална обществена информация се осигурява чрез обнародването ѝ, а достъпът до служебна обществена информация се предоставя по реда на този закон, като законът предвижда ограничение - когато тя е свързана с оперативната подготовка на актовете на органите и няма самостоятелно значение /мнения и препоръки, изготвени от или за органа, становища и консултации/ и когато съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име, както и сведения, свързани с тях, и е подготвена от администрациите на съответните органи - чл.13, ал.2 ЗДОИ. Освен посочената разпоредба, законът въвежда ограничение за предоставяне на достъп до обществена информация и в случаите по чл.37, ал.1 ЗДОИ, регламентиращ основанията за отказ за предоставяне на обществена информация - когато: 1. исканата информация е класифицирана информация или друга защитена тайна в случаите, предвидени със закон; 2. достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, освен в случаите на надделяващ обществен интерес; 3. исканата обществена информация е предоставена на заявителя през предходните 6 месеца.

Анализът на разпоредбата показва, че изключение от посоченото правило е допустимо само в хипотезата на надделяващ обществен интерес, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите по чл.3, като във всеки конкретен случай, за да се позове на разпоредбата на чл.37, ал.1, т.1 и т.2 ЗДОИ задълженият субект следва да преодолее оборимата презумпция, регламентирана в § 1, т.6 ДР ЗДОИ.

В процесния случай, за да откаже предоставяне на част от търсената информация, ответникът се позовава на основанията по чл.37, ал.1, т.1 ЗДОИ. В мотивите на акта обаче, не са изложени съображения коя част от търсената информация представлява класифицирана такава или защитена със закон тайна, а изложените съображения за отсъствие на надделяващ обществен интерес не се споделят, тъй като издаването на

наказателни постановления и прилагането на принудителни административни мерки в предвидените от закона случаи е дейност по упражняване на законови правомощия на министъра на културата, в резултат на което се създава обществена информация от вида официална, достъпът до която може да бъде ограничен само в изрично предвидените в ЗДОИ хипотези.

Съгласно разпоредбата на чл.96е ЗАПСП за предотвратяване и преустановяване на нарушения по този закон, както и за предотвратяване или отстраняване на вредни последици от тях министърът на културата или определен от него заместник-министър има право: 1. да разпорежда писмено на нарушителя да преустанови нарушението на този закон; 2. да разпорежда писмено на нарушителя предприемането на конкретни мерки за отстраняване на нарушението в подходящ срок; 3. да изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението на този закон и ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние; 4. да разпорежда прекратяване на всяко нарушение на този закон и ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване на нарушението обществено достояние /ал.1/. Принудителните административни мерки по ал.1 се прилагат с мотивирана заповед на министъра на културата или оправомощен от него заместник-министър като в заповедта се определят видът на принудителната административна мярка, както и подходящ срок, в който да се представят доказателства за нейното изпълнение. Както се посочи заповедите за прилагане на принудителни административни мерки по посочената разпоредба представляват официална обществена информация по см. на чл.10 ЗДОИ и достъпът до нея е свободен като се осъществява по реда на ЗДОИ. Аналогично е поставен въпросът по отношение издадените наказателни постановления по Глава тринадесета ЗАПСП. Следва да се посочи, че редът по ЗДОИ не предвижда снабдяване на заявителя с копия от издадените актове във връзка с упражняване правомощията на задължения субект, а единствено с информацията, обективизирана в тях и свързана с тях, по арг. от чл.2, ал.2 ЗДОИ, което и задълженият субект е сторил, поради което жалбата в тази ѝ част е неоснователна.

Основателна намира съдът жалбата в частта относно отговора по т.3 от заявлението, а именно с какъв вътрешноведомствен акт се определя проследяване на изпълнението на дадени от МК предписания за спазване на ЗАПСП до проверяваните юридически лица. По същество в решението не се съдържа такава информация, нито е посочено основание, въз основа на което е отказан достъп до нея. Основанието по чл.37, ал.1, т.1 ЗДОИ в случая е неприложимо, тъй като информацията касае разписана процедура в министерството /ако има такава/ и по правило не може да засяга интересите на трети лица, доколкото въпросът е принципен и се отнася до общо приложими правила. Липсата на фактически и правни основания за отказ в тази част обуславят частична незаконосъобразност на акта, поради което жалбата следва да бъде уважена в частта по отношение отговора на въпроса по т.3 от заявлението.

Съобразно уважената част от жалбата на оспорващия се следват разноски в размер на 37 лева.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, чл.173, ал.2, чл.174 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Сдружение „МУЗИКАУТОР“ отказ за предоставяне на достъп до обществена информация по т.3 от заявление за предоставяне на достъп до обществена информация вх.№ 62-00-443/26.08.2024г., обективиран в Решение № 97-00-90/11.09.2024г. на главния секретар на Министерство на културата.

ИЗПРАЩА делото като преписка на ответника за ново произнасяне по подаденото от жалбоподателя заявление за достъп до обществена информация в посочената част, в 14-дневен срок от съобщаване на решението, при съобразяване на дадените в мотивите му задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Министерство на културата да заплати на Сдружение „МУЗИКАУТОР“ сумата в размер на 37 /тридесет и седем/ лева, представляваща разноски по производството.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване, съгласно чл.40, ал.3 ЗДОИ.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: